

36. Interpelácia poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky T. Rosovej na podpredsedu vlády a ministra školstva Slovenskej republiky J. Mikolaja vo veci problematiky vyberania školného verejnými vysokými školami

09.04.2008

Vec: interpelácia na ministra školstva SR

Vážený pán minister,

09.04.2008	
SEKRETARIÁT PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY	
Došlo:	10 -04- 2008
Číslo:	423/08
Predchádzajúce číslo:	Prílohy:

zákon č. 363/2007 Z. z., ktorým sa menil a doplňal zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, stanovil v § 92 povinnosť platiť školné tým študentom denného štúdia, ktorí:

- študujú súbežne v jednom akademickom roku dva alebo viac študijných programov poskytovaných verejnou vysokou školou v tom istom stupni za druhý, resp. ďalší študijný program;
- sa opätovne zapisú na štúdium ďalšieho študijného programu v príslušnom stupni po prerušení,
- študujú študijný program poskytovaný verejnou vysokou školou dlhšie, ako je jeho štandardná dĺžka štúdia.

Ako však vyzerá vyberanie školného tými verejnými vysokými školami, resp. ich fakultami, ktoré sa rozhodli, že školné svojim študentom v akademickom roku 2007/2008 neodpustia, v praxi? Napríklad takto: študent, ktorý študuje dva študijné programy prvého stupňa, a v oboch je v súčasnosti v piatom semestri, **musí za platiť za oba programy**, pretože podľa príslušných verejných vysokých škôl – ktoré mu spočítali absolvované semestre v oboch študijných programoch (teda desať) – prekročil štandardnú dĺžku štúdia na prvom stupni. A to napriek tomu, že **v skutočnosti študuje len tretí kalendárny rok, a to súvisle**. Navyše – z toho istého dôvodu – zároveň takýto študent prichádza o možnosť dostávať sociálne štipendium. Pritom podľa platného znenia zákona „*ak bol študent v jednom akademickom roku súbežne zapísaný na štúdium viacerých študijných programov, do celkovej doby štúdia sa mu započítava len jeden rok.*“ **Ako je to teda možné?**

Iný príklad: študent sa niekedy v minulosti – dávno pred účinnosťou novely vysokoškolského zákona - zapísal na študijný program, na ktorý bol prijatý, avšak na štúdium nenastúpil. Teraz bol prijatý a zapísal sa na iný študijný program, a **musí zaplatiť školné. Prečo a za čo? Za to, že predtým žiadny študijný program neštudoval?**

Ďalší model výberu školného sa týka napríklad desiatok študentov FTVŠ UK. Vzhľadom na ich študijný odbor je pomerne časté, že musia prerušiť štúdium zo zdravotných dôvodov. Obdobie prerušeného

štúdia sa im však započítava do „štandardnej dĺžky štúdia“ , a tak nie je možné, **aby vyštudovali jeden študijný program zadarmo.**

Viac prípadov toho, ako si školy vylepšujú svoje rozpočty na úkor študentov, ktorých trestajú či už za ich usilovnosť ,alebo za ich osobné alebo zdravotné problémy, je popísaných v príspevkoch postihnutých študentov na stránke *skolne.spejs.sk*. Odporúčam Vám ich do pozornosti.

Neschopnosť ministerstva školstva, a to aj napriek niekoľkonásobnému uisťovaniu, že tento zákon sprehľadní vyberanie školného (v prípadoch prerušenia štúdia a prekročenia štandardnej dĺžky štúdia), je dôvod, prečo tieto ustanovenia – existujúce aj v predchádzajúcej právnej úprave – dali verejným vysokým školám možnosť zneužívať svoje postavenie: buď zaplatíš, alebo nedoštuduješ. Nehovoriac o tom, že z veľkej časti sú to pochybenia, za ktorými stojí lajdáctvo škôl neoveriť si všetky, snád dostupné, údaje o študentoch, ich súčasnom i tom predchádzajúcom štúdiu.

Žiadam Vás preto o vysvetlenie (interpelujem vo veci):

- ako bude ministerstvo školstva reagovať na stupňujúce, a oprávnené požiadavky mladých ľudí, študentov slovenských vysokých škôl v prípade, že sa ukáže, že vyberanie školného verejnými vysokými školami je protizákonné (odkážete študentom, aby sa obrátili na súd tak, ako ste to odporučili tým, ktorí študujú v externej forme štúdia), a že túto nezákonnosť spôsobilo nejasné znenie, a preto aj nejasný výklad príslušných ustanovení zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách?
- ako bude ministerstvo školstva postupovať v nasledujúcich (akademických) rokoch tak, aby sme sa všetci vyhli stavu, ktorý je dnes?

Ďakujem Vám,

PhDr. Tatiana Rosová
poslankyňa NR SR